

NARODNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20—, inozemstvo Din 30—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 552.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštne čeki, uradu šte. 13.633.

Represalija.

V pelek je še govoril g. Svetozar Pri-
bičević o svobodoljubju, v ponedeljek pa
je že pozabil na vse te svoje lepe besede
in povdarjal v skupščini, da mora
naša država do naših manjšin do skraj-
nosti izvesti politiko represalij. »Mi mo-
ramo prisiliti druge države, da respek-
tirajo naše pravice«, je vzkliknil g. Pri-
bičević in zato je za politiko represalij.
Ni tragično to, če se g. Pribičević ne
zaveda, da je politika represalij v naj-
bolj kričečem nasprotju z načeli svobo-
doljubja, temveč tragično je, da se ne
zaveda, kako je taka politika katastro-
falna za našo državo. In to je vzrok, da
znova govorimo o zablodi represalij, pa
čeprav smo to vprašanje že več ko do-
volj pojasnili.

G. Pribičević pravi, da hoče z repre-
salijami prisiliti druge države, da spo-
štujejo pravice naših manjšin. Velika
beseda, velika gesta, ali brez vsake vse-
bine in brez vsake podlage. Bi v resnici
radi vedeli, kako misli g. Pribičević pri-
siliti z represalijami italijanske fašiste,
da bodo spoštovali narodnostne pravice
naših ljudi v Primorju! — Leta 1920. so
v Splitu samo malo pretepli italijanske
hujšakače in Narodni dom v Trstu je po-
gorel. In naj se kdo danes loti Italija-
nov v Dalmaciji, pa boste videli, kako
krvavo bodo plačali račun potem naš
ljudje v Primorju! Račun vsake repre-
salije bi plačali samo naši ljudje in sa-
mo kdor hoče uničiti naš narod v Pri-
morju more govoriti o represalijah, ali
pa se resnosti svojih besed ne zaveda.

In če bi bile represalije sploh mogo-
če. Z mednarodnim aktom so pravice
dalmatinskih Italijanov zagotovljene, pra-
vice naše manjšine v Italiji pa niso za-
pisane prav nikjer drugje, ko v naših
sreih. Enkrat bo morebiti tudi to argu-
ment, ampak danes ni in še ne bo kma-
lu. Niti pomisliti pa ne smemo na to,
da bi svoje obveznosti do Italijanov v
Dalmaciji odpravili vsled krivice, ki jih
trpi naš mnogo izkušeni življenj v Pri-
morju. Moglo bi to povzročiti tudi vojno
in svet bi dejal, da po naši krivdi.

Ampak prijatelji represalij ugovarja-
jo, da oni ne mislijo na represalije proti
Italiji, temveč jih hočejo uporabiti sa-
mo proti slabotni Avstriji. Ne glede na
to, da s tem že priznavajo, da repres-
alije načelne debate ne vzdrže, je tudi
sicer njih trditve napačne. Zakaj niti
proti Avstriji niso represalije mogoče.

Ne udajajte se vendar smešni misli,
da imate opraviti preko Karavank samo
z Avstrijo. V manjšinskem vprašanju
imate vedno opravka se z vsem nem-
skim narodom in radi bi vedeli, kje bo-
mo vzeli mi to moč, da bomo z repre-
salijami prisilili Nemce h kakršnikoli stva-
ri. Samo megalomani se morejo udajati
takim mislim!

Docela neizvedljive so represalije, a
obenem tudi nemoralne in skrajno škod-
ljive za ugled naše države. Nihče na
svetu nam ne dopove, da ima kdo pra-
vico udariti mirnega vojvodinskega
Nemca, ki je vrhu tega naš lojalen dr-
žavljan, ker je neki barbar udaril kje
Slovence na Koroškem. Na tak način si
iščejo zadoščenja divji narodi, a med
civiliziranimi ljudmi je taka sprava
odpravljena. Ali bomo mar dejali, da
so vsi Nemci, ki so naši državljani, talci
za dobro ponašanje tujih državljanov!
Iz takih represalij se ne more roditi nič
drugega, ko vedno večje sovraštvo med
nami in Nemci in lepega dne morda še
vojna.

In ravno danes imamo potrebo govo-
riti o represalijah! Na vseh koncih in
krajih doživlja naša diplomacija same
neuspehe in edina naša zaslonba je še

Proračun ministrstva vere sprejet.

Beograd, 16. marca. Na včerajšnji po-
poldanski seji narodne skupščine se je
nadaljevala debata o proračunu ministr-
stva za vere. Prvi je govoril duhovnik
Kežman. Baval se je s proračunom na
splošno in kritiziral proračun ministr-
stva za vere v vsaki njegovi postavki.
Prešel je nato na vprašanja posameznih
čeroizpovedi in dejal, da se z muslimani
nikjer na svetu ne postopa tako kakor
pri nas. Unijate šikanirajo, katoliška cer-
kev pa je podrejena. Interes pravoslavne
cerkve nikjer ne zahteva, da bi se poni-
žala na položaj radikalne organizacije.
Navaja slučaje z otoka Visa, kjer so radi-
kali z obljubo agrarne reforme pregovar-
jali ljudi, da prestopijo v pravoslavlje.
Katoliško duhovništvo je zapostavljeno. V
Črni gori so celo kaludjeri porazdeljeni
na kategorije in skupine, kar se nikjer
na svetu še ni zgodilo. Sklene naj se že
vendar konkordat, ki je dozdej požrl že
celo morje dnevnic, a brez uspeha. Cer-
kvena posestva naj pridejo pod agrarno
reformo.

Minister za vere dr. Srškić je nato od-
govarjal na pripombe prejšnjega govor-
nika. Prosil je oprostjenja, da to stori
prej, kakor pa sliši vse govornike, češ da
se mu mudi na pogreb svojega tasta v
Sarajevo. Izvajal je: Vloga verskega mi-
nistra je jako težka. On se ne sme mešati
v notranja vprašanja cerkva in ver. —

Prizadevanja za razširjanje vladne koalicije.

Beograd, 16. marca. Včeraj popoldne
je bila v predsedstvu vlade konferenca
več radikalnih ministrov, na kateri so
se razpravljala razna aktualna politična
in tehnična vprašanja, zlasti vprašanje
proračuna in pa način, kako bi bilo mo-
goče proračun v pravem času dokončati.
V tem pogledu je vlada v precejšnjih skr-
beh, ker uspeh včerajšnje konference na-
čelnikov parlamentarnih skupin pri pred-
sedniku skupščine ni bil za vlado prav
nič ugoden. Vladi to zelo skrbi, ker bi
bilo treba sprejeti dyanajstine za nasled-
nji mesec, ako ne bi bil proračun v pra-
vem času sprejet.

Vendar pa vlada upa, da se bo našla
kaka možnost, da se parlamentarne sku-
pine pridobe za to, da se proračun izpla-
suje do konca tega meseca.

Proračunske dyanajstine bi vladi po-
vzročile velike težave, ker bi bilo treba
določiti kredite samo za mesec dni. Tre-
ba je zato naložiti posebne knjige, v ple-
numu skupščine pa bi se morala vršiti
posebna razprava.

Radikalni ministri so zato stali na sta-
lišču, da je treba pri parlamentarnih sku-
pinah sondirati teren. Določil naj bi se
dan, ko bi se vršila nova konferenca, na
kateri naj bi se sprejeli definitivni sklepi
v tej stvari.

Kakor se doznava, se razpoloženje pa-
lamentarnih skupin ni še nič spremenilo,
t. j. one niso prav nič navdušene za to, da

evropska demokracija. Sedaj moramo
še to udariti po glavi in se predstaviti
z namišljeno grozno represalij kot pra-
vi reakcionarci. Ali res ne bomo še spo-
znali, da je naša rešitev edino v tem,
če bo povsodi veljal zakon demokracije?

Niti enega argumenta nimamo za re-
presalije, temveč vsi po vrsti govore
proti njim. In vrhu tega vemo, da re-
presalij sploh izvesti ne moremo! A vse
to naj ne velja, zato ker bi se nekateri
hoteli igrati napoleonske! In za tako
igračkanje naj plačuje račun naš narod
v Primorju, naj tvegamo dobro vse
države?

Upravljalati mora samo posle in urejati
medverske odnose. Opozarja na deli-
katnost tega vprašanja. Obeta, da se bo
potrudil, da se sprejmo pozitivni zakoni
in da se bo po njih postopalo. Lahko da
so se zgodile napake. Toda še veliko
slabše je, če se s temi pogreškami dela
propaganda in se razburkavajo strasti
med narodom. Pripravljen je že medkon-
fesionalni zakon za pravoslavno cerkev
ter zakon o yakufih v Bosni.

Med govorom dr. Srškića je prišel v
dvorano prometni minister Milosavljević
civilno napravljen, kar je vzbudilo vese-
lost v dvorani.

Kot zastopnik ministra za vere se je
na podlagi sklepa ministrskega sveta
predstavil nato dr. Vaša Jovanović.

Za Srškićem so govorili še Dušan Kec-
manović, dr. Pernar in Vojković, nakar
je bil proračun ministrstva za vere iz-
glasovan in sprejet.

Na današnji seji skupščine se bo vzel
v razpravo proračun notranjega ministr-
stva. Seja se bo danes pričela ob 9. Za
razpravo o tem proračunu je prijavljenih
veliko število govornikov, med drugimi
samo od HSS 17.

V četrtek bo dan interpelacij. Na dnev-
nem redu bo interpelacija Boškovića o
postavljanju srezkih načelnikov v Vojvo-
dini.

bi dovoljevale vladi kake koncesije, ker
smatrajo, da bi ji s tem izrekli zaupnico
za njeno delo v narodni skupščini.

Glede na to govore v radikalnih vrstah
mnogo o politični situaciji. Sinoči je bilo
zelo aktualno vprašanje razširjenja vlad-
ne koalicije. Radikali so namreč mnenja,
da bi se s primernim razširjenjem vladne
koalicije dobilo odločno večino, ki bi lah-
ko polnoveljavno in z vso avtoriteto iz-
vedla sklepe, ki so potrebni za sprejetje
proračuna v rednem roku. Naravno je,
da je bilo s tem v zvezi govorjeno tudi o
HSS in o vprašanju njenega vstopa v vla-
do. V vladnih vrstah vlada prepričanje,
da bi bila najsolidnejša kombinacija s
HSS, ker bi z njenim stopom bili v vladi
zastopniki večine Srbov, Hrvatov in Slo-
vencev. To bi povečalo tudi naš kredit
zunaj države ter bi prineslo koristi ne sa-
mo v pravcu naših političnih problemov,
temveč bi popravilo tudi naše gospodar-
ske razmere. Izgleda, da za rešitev tega
vprašanja čakajo na moment, ko se se-
stavi vlada, ki bi mogla dati polno jam-
stvo, da bo vprašanje zunanjega posojila
tudi lahko res izvedla.

V vrstah SLS se opaža majhen pre-
okret. Člani SLS v razgovorih z radikali
poudarjajo, da oni niso delali nikoli te-
žav sodelovanju z radičevci v vladi. To-
da za nobeno ceno ne bi oni pristali na
sodelovanje s samostojnimi demokrati.

Radikalni center je zadovoljen, ker je
prepričan, da se bo prav kmalu začelo
z definitivnim reševanjem vprašanja raz-
širjenja vlade. Radikalni nezadovoljniki
pa, ki so že napravili s samostojnimi de-
mokrati načrt za sodelovanje v vladi,
prete sedaj, ko vidijo, da je ta njihov na-
črt onemogočen, z novo akcijo, in sicer
tako, ko bo izglasovan proračun. Oni so
odločni nasprotniki kombinacije s HSS.
Pri dajanju izjav pa so radikalni neza-
dovoljniki zelo pazljivi. Ekspoziral se je
edino Milutin Dragović, ki je včeraj iz-
javil, da ne veruje, da bi se uresničila
kombinacija z radičevci. Radikalni cen-
ter tega ne sme napraviti, če hoče, da še
ostanejo skupaj. Centrušaši vedo, da se
bomo tisti dan, ko bi se obnovila koali-
cija s HSS, razcepili.

Borodin — diktator južne Kitajske.

London, 16. marca. Pristaši kantonske
vlade so prevzeli oblast v področju južno
od Jangtse. General Čangkajšek, povelj-
nik kantonskih čet je odpoklican s svo-
jega mesta. Trde, da bo sovjetski svetnik
pri kantonski vladi Borodin imenovan za
diktatorja Južne Kitajske. To bi se imelo
zgoditi na osnovi sklepa konference izvr-
šilnega odbora kitajske nacionalistične
stranke, ki se je vršila v Hankavu. Na tej
konferenci je bilo od 36 članov izvršilne-
ga odbora 26 navzočih. Bili so to sa-
mi pristaši skrajne struje.

PROGRAM FERDINANDOVEGA POTO- VANJA V RIM.

Rim, 16. marca. Po zadnjih vesteh ni
še ugotovljeno, ali bo rumunski kralj
Ferdinand za svojega bivanja v Italiji
uradno posejil italijanske suverene. O tej
stvari se vodijo pogajanja med Rimom
in Bukarešto, ni pa še nič pozitivnega do-
ločenega. Na vsak način pa bo kralj Fer-
dinand, predno odpotuje v Sicilijo, spre-
jet v avdienci pri papežu, ki mu bo po-
delil svoj blagoslov.

Po še nepotrjenih vesteh bi se imel
kralj Ferdinand na tem potovanju sesti
s svojim sinom Karlom.

Po informacijah bukareškega lista »Po-
litike« se sedaj baje dela na to, da se za-
ročita rumunska princesa Elena in itali-
janski prestolonaslednik Umberto.

DALMATINSKA AGRARNA REFORMA ZOPET NA DNEVNEM REDU.

Beograd, 16. marca. Vprašanje dalma-
tinske agrarne reforme je znova načeto.
Stirje radikalni poslanci onemogočajo, da
bi se ta važen zakon sprejel. Minister za
agrarno reformo Simonović je določil no-
vo komisijo, ki naj prouči in predela
predlog zakona o likvidaciji agrarnih od-
nošajev v Dalmaciji in sicer na osnovi
zakonskega načrta, ki je bil že predložen
narodni skupščini.

Bivši minister za agrarno reformo dr.
Šibenik je glede na to včeraj izjavil
med drugim: Vsekakor je značilno, da je
minister imenoval strokovno komisijo, ki
naj prouči dva zakonska predloga, pri
katerih je on sam sodeloval in na nje
pristal. S tem priznava, da v obeh slu-
čajih ni stvari dovolj proučil in da se je pre-
naglil. Kolikor on pozna Simonovića kot
pravnika in ministra, bi prej veroval, da
je minister Simonović z imenovanjem no-
ve komisije hotel prikriti pravo stanje
stvari. Ta komisija ima najbrž navodilo,
da sestavi tretji zakonski načrt o likvida-
ciji agrarnih odnošajev v Dalmaciji.

POMORSKA UPRAVA OSTANE.

Zagreb, 16. marca. Zaradi razburjenja,
ki je nastalo ob vesti, da se ukine po-
morska uprava v prometnem ministr-
stvu, je prometni minister general Milo-
savljević včeraj izjavil, da je vsako raz-
burjenje pretirano in neosnovano. On
že ima proračunsko možnost, da ohrani
pri življenju upravo pomorskega pro-
meta.

BEOGRAJSKI TISKARNARJI ZA ZNI- ŽANJE UVOZNE CARINE NA PAPIR.

Beograd, 16. marca. Včeraj je odpo-
slanstvo lastnikov beograjskih listov po-
setilo predsednika vlade in predsednika
finančnega odbora in ju naprosilo, da bi
se v posebnim amandmanom v finanč-
nem zakonu spremenila dosedanja ca-
rinska tarifa za uvoz tiskarniškega pa-
pirja, ker je sedanja postavka nevzdržna.
V interesu našega novinstva je, da se
carina za papir zniža.

Nevaren atentat na naše sodstvo.

V finančni zakon za leto 1927-28 je vnošeno tudi amandement, ki se glasi: Priznava se veljavnost sodnih izpisev za vso državo, pa naj so bili ti izpisi položeni kjerkoli v državi, se more soditi v vseh državah.

Ne glede na to, da je absolutno nedopustno, da se v finančni zakon vnašajo — pravilneje: **vihotapljuje** — neredbe, ki bi se smele uveljavljati le s posebnim zakonom, je ta določba tudi iz stvarnih razlogov do cela napačna.

Brez vsega je jasno, da mora sodnik temeljito poznati vse obstoječe zakone v pokrajini, kjer deluje. V naši državi pa smo še daleč od unifikacije sodstva in vsaka pokrajina ima svoje zakone. Kdor pozna samo srbske zakone, ta ne more biti sodnik v Sloveniji in to je tako jasno, da ne more biti bolj.

Ampak še iz drugega vzroka je ireba proti nameravani novotariji z vso odločnostjo protestirati. Izkušnja uči, da je dosedaj še vsako izenačenje pomenilo nivelizacijo navzdol. Kakor hitro se je v katerikoli panogi izvršilo izenačenje, že je tudi uprava v dotični panogi nazadela. Ravno pred kratkim je brošura prof. Westra za naše sodstvo to jasno dokazala.

K sreči je ostala naša justica od slabih vplivov od vzhoda dosedaj skoraj še intaktna. In tudi, če ni danes vse tako, kakor je bilo nekdaj, je vendar naše slovensko sodstvo na tako visoki stopnji, kakor nikjer v državi. Z novo določbo finančnega zakona pa je podana nad vse resna nevarnost, da bo tudi naše sodstvo padlo s svoje višine in tega ne smemo Slovenci pod nobenim pogojem dopustiti. Ne gre tu le za stanovsko stvar

slovenskih sodnikov, temveč tu gre za zadevo, ki zadeva življenjske interese vse Slovenije. Zato pa bi morala tudi vsa Slovenija enodušno nastopiti proti vihotačnemu naredbi in napeti vse sile, da se ta nedopustna naredba odstrani iz finančnega zakona.

Ni treba biti prav nič sentimentalna, če bi kdo deklamiral o državnem edinstvu, unifikaciji zakonov in sličnem. Tudi mi smo za edinstvo, tudi mi hočemo, da veljajo po vsej državi eni zakoni. Ampak ravno tam, kjer je ta zahteva najbolj utemeljena, ne moremo doseči enotnega zakona. Unifikacija naj se prične pri davkih in kadar bo to doseženo, se bomo pomenili še o drugih stvareh. Prej pa ne na noben način.

Zlasti pa ne tedaj, kadar bi taka unifikacija mogla pomeniti uničenje našega sodstva.

Po novi naredbi bi bilo mogoče, da bi lepega dne poslal nam Beograd celo kopo sodnikov, ki jih sami ne more rabiti. Da bi ti sodniki ne bili ravno najbolj, je jasno. Enako pa je tudi jasno, kakšne bi bile posledice take invazije slabo kvalificiranih sodnikov. Ne zadostuje, če se nam reče, da tuke invazije ne bo in da se nam ne bo pošiljalo slabo kvalificiranih sodnikov, ki naših zakonov niti poznali ne bi. Mi rabimo jamstvo, da se to ne zgodi in tako jamstvo dobimo le na en način, da se vihotačljiva naredba iz finančnega zakona izbriše.

Priznujemo zato, da se bo pod vodstvom naših sodnikov in juristov pričela energična akcija za ohranitev našega sodstva in da bo nedopustna naredba črtana iz finančnega zakona.

Nekdanje deželno premoženje.

Na prvi seji nove oblasne skupščine je prebral vladni zastopnik g. dr. Andrejka poročilo o stanju ljubljanske oblasti, kjer se je dotaknil tudi vprašanja nekdanjega deželnega imovine. Iz njegovega, odnosno vladnega poročila je razvidno, koliko je še deželnega premoženja in koliko ga upravlja posebna komisija (sosvet) pri velikem županu, in koliko ga upravlja država. Povedal je tudi, da nekdanje deželno premoženje v zemljiških knjigah še ni prenešeno na nobenega novega lastnika, ampak da je pravno še vedno last kranjske dežele. Nekoliko je namignilo vladno poročilo tudi na vzrok, zakaj zemljiščni prenos še ni izvršen. Vzrok utegne biti Italija, kamor spada danes lepo število nekdanjih kranjskih občin, ki so brez dvoma za slučaj likvidacije premoženja popolnoma upravičene, da zahtevajo svoj delež.

Podobne razmere utegnejo biti tudi v mariborski oblasti. V uradnem poročilu o stanju mariborske oblasti sicer ne najdemo navedenih posameznih objektov in fondov nekdanjega deželnega premoženja, ker menda tudi še ni rešeno vprašanje razdelitve tega premoženja na današnji avstrijski in slovenski del bivše Stajerske.

Nekdo pa mora tudi to premoženje upravljati, čeprav le začasno in ne glede na končno odločitev. Kakor vemo iz ljubljanskega uradnega poročila, upravlja del nekdanjega deželnega premoženja država, en del pa posebna komisija na račun pravnih naslednikov.

Zanimivo je, kako upravlja svoj del država. O tem je povedal jako zanimive stvari član oblasne skupščine inž. Zupančič. Iz njegovega govora v oblasni skupščini je jasno izvedelo, da plačuje prosvetno ministrstvo za uporabo deželnega dvorca za vseučilišče najemnino — koliko, ni povedal — tola to najemnino pobira finančna delegacija! Isto je z domobransko vojašnico. Tudi za to poslopje plačuje vojni erar najemnino, a pobira jo finančna delegacija! To se pravi, država dejansko preklada denar iz svojega desnega žepa v levi žep, upravitelji nekdanjega deželnega premoženja pa nimajo nič od tega in tudi ne bodo mogli pravnih naslednikov.

Politične vesti.

Seja skupščine. Včeraj dopoldne je pričela skupščina z razpravo proračuna ministrstva za vero. Za sejo ni bilo prav nobenega zanimanja in je bila skupščinska dvorana skoraj prazna. Govorili so poslanci Hadziagić, dr. Bazala in Angjelinović. Ekspozicija seveda ni bilo, to pot z izgovorom, ker je umrl ministru Srešiću njegov svak, znani

sarajevski bogataš in nacionalist Jeifanović.

Dobra turška lektija naši vladi. Poslanec Mahmut beg, prijatelj Kemala paše, je objavil v vladnem listu *Milliet* članek o turški politiki do balkanskih držav. V tem članku pravi, da Turčija sicer nič ne išče na Balkanu, da pa se ne more desinteresirati za balkanske dogodke. Nato govori o ita-

lijanskem protektoratu nad Albanijo in pravi, da je neodločnost Jugoslavije naravnost preseneljiva. To trajno laviranje med eno in drugo velesilo, deluje silno mučno. Nato ostro demantira Mahmut beg vesti jugoslovanskih listov, da hoče Jugoslavija ustvariti z Rusijo in Turčijo skupno fronto. Turčija je v prijateljstvu z Italijo in odklanja tako fronto. Nato še govori Mahmut beg o slabem položaju naše vlade v parlamentu.

Nova izjava St. Radića. Voditelj HSS menda misli, da je dan zanj izgubljen, če ne poda vsak dan vsaj eno izjavo. Med drugim je dejal St. Radić, da HSS ne bo dopustila sprejema proračuna, če se v njem ali pa v vladi ne izvrše bistvene spremembe. (Če bi se izvršile v vladi bistvene spremembe, bi potemtakem St. Radić pristal tudi na slab proračun. Op. ured.). HSS bo segla celo po obstrukciji, če se ne bodo uvaževale njene zahteve. Nadalje je napovedal St. Radić, da gre koncem tega tedna večja delegacija HSS v Beograd, da se pogaja z Uzunovićem za vstop v vlado. Po Radićevem mnenju bi pomenila koncentracijska vlada najboljše rešitev. V tej vladi bi morali biti tudi radićevci in davidovičevci. Nato je Radić zelo ostro nastopil proti temu, da se naj sestavi poseben finančni odbor, v katerem bi bilo tudi 8 neparlamentarcev. To je državni udar in če bodo o tem zvedeli Angleži in Amerikanci, potem ne bo dobila naša država niti dolarja in niti funta posojila. Končno je dejal Radić, da mora biti zunanji minister Hrvat. (To pa bo zaenkrat ostala samo pobožna želja. Op. ured.).

O ameriško-jugoslovanskih odnosih je dejal poslanik Prince te pomembne besede: Ze preje so obiskale ameriške ladje Dalmacijo, toda tedaj se niso bile meje Jugoslavije mednarodno priznale. Zato se mora sedanjí obisk admirala Burradga smatrati kot prvi uradni obisk visokega ameriškega funkcionarja mladi združeni kraljevini. V Dubrovniku je prvi ameriški admiral obiskal jugoslovanskega admirala na njegovi ladji. To je bil akt zgodovinskega pomena in zato sem jaz kot poslanik Amerike tudi spremljal admirala na njegovi poti skozi Dalmacijo. Nato je omenil Prince divne naravne lepote naše Dalmacije in nadaljeval: Odnosi med Združenimi državami in Jugoslavijo bodo tudi v bodoče vedno ožji. Zato je tudi predlagal, da pride v Split ameriški podkonzul. Sedaj pa vidi, da je v Splitu angleški konzulat in zato naj dobi Split še ameriški. To je tem bolj potrebno, ker ima zagrebški itak preveč dela. — Izjava ameriškega poslanika je tem bolj dobrodošla sedaj, ko misli gočova velesila, da se more kar na lepem vkorakati v našo državo. Upamo, da je izjava g. Prince tudi v tem oziru nad vse dobro uplivala.

Kosta Todorov o angleško-italijanski akeiji na Balkanu. Bivši bolgarski poslanik v Beogradu Kosta Todorov je objavil v časopisu *Volonté* senzacionalen članek o angleško-italijanskih namerah na Balkanu. Todorov pravi, da je bil pred kratkim vodja makedonskega general Protogerov. Sedaj se nahaja Protogerov v Abaniji, kjer organizira čete za vpad v Jugoslavijo. Protogerov da deluje v skladu z Mussolinijem in Kosovskim komitetom. Njegova naloga je, da organizira v Albaniji vstajo in da tako Mussoliniju povod k vojaški zasedbi Albanije. Todorov pravi dalje, da dela Mussolinij sistematično na obkrožitvi Jugoslavije in da hoče po Bolgarski pritegniti v ta krog tudi Grčijo, pri čemur bi mu najbolj pomagala angleška diplomacija. V potrdilo svojih trditev citira Todorov dobesedno brzojavko, ki jo je poslal grški poslanik v Londonu grškemu zunanjemu ministru. (V tej brzojavki se navajajo angleški predlogi za neprijazen nastop Grčije proti naši vladi. Brzojavko pa je angleška vlada demantirala.)

Herman Wendel o zasedanju Sveta Zvez narodov. Na okrožnem zboru socialno demokratske stranke v Saarbückenu je imel Herman Wendel daljši referat o Zvezi narodov. Dejal je, da je socialna demokracija razočarana nad zadnjimi sklepi Sveta Zvez narodov v saarskem vprašanju. Socialna demokracija pa tudi priznava, da pada del krivde na nemško desničarsko vlado, kateri pač zavezništvo ne zaupajo tako ko prejšnji nemški vladi.

Nemški nacionalci so nezadovoljni s Stresemannovo politiko v Zenevi. V krogih nemških nacionalcev je nastalo veliko nezadovoljstvo proti politiki dr. Stresemanna v Zenevi in njenim rezultatom. Državni kanceler dr. Marx je izrazil sicer željo, naj kabineta soglasno odobri Stresemannovo politiko,

vendar pa je dvomljivo, če bodo nemško-nacionalni ministri pristali na to. Nemški nacionalci očitajo Stresemannu preveliko popustljivost v saarskem vprašanju in v vprašanju železniške zaščite. Nekateri krogi trdijo, da ni nikake nevarnosti za kabineta, dočim se z druge strani poroča, da nameravajo nemški nacionalci predlagati v parlamentu nezaupnico Stresemannu, kar bi pomenjalo razpad dosedanje koalicije. Levičarske stranke pa očitajo Stresemannu, da je saarsko vprašanje preveč napihnil, ker so vplivali nanj nemški nacionalci, naj zavzame v Zenevi vlogo energičnega in močnega moža.

Amerika bi hotela komandirati. Predsednik Coolidge je poslal francoski vladi novo pismo, v kateri izjavlja, da z vso sigurnostjo pričakuje, da se Francija udeležijo pomorske razorožitvene konference. Amerika hoče izvajati na nikogar nobenega pritiska in vsaka sila more nastopiti s svojim lastnim pomorskim razorožitvenim načrtom. Nota Coolidge-a je sestavljena v tako gospodjočem tonu, da so v Parizu obstremeli. Neki diplomat je izjavil, da Coolidge menda misli, da ima opravka z Nikaraguo, da si dovoljuje tak zapovedujoč ton.

Zmaga desničarjev v kantonski vladi. Kakor se poroča iz Sangaja je dosegel vodja desničarjev maršal Šankajšek veliko zmago nad ekstremnimi elementi. Justični minister Hushiev, ki je bil eden voditeljev ekstremistov, je moral demisionirati in odide kot poslanik v tujino. Tudi več drugih vidnih levičarjev je moralo demisionirati in se umakniti desničarjem. Z druge strani pa se ti vesti demantira in trdi, da so v kantonski stranki popolnoma prodrli levičarji.

Kitajski dogodki. Po zadnjih vesteh je general Čang sklenil, da se iz Sangaja umakne proti severu. Sangaj bi tako dobili kantonci brez boja v svoje roke. — Britanska vlada je baje sklenila, da prizna kantonsko vlado. — Proga Sangaj-Nanking je bila od kantoncev pretrgana. Vsled tega je skočil ekspresni vlak s tira. Splošno se sodi, da je usoda Nankinga zapečatena in da bo kantonska vojska še ta teden vkorakala v mesto.

KAKO HOČE ZVEZA NARODOV PREPREČITI VOJNO?

Kot začetek drugega zborovanja pripravljalega odbora za razorožitveno konferenco, se je sestel v ponedeljek dne 14. t. m. posvetovalni komite za preštudiranje soglasja varnostnih problemov s členoma 11. in 16. pakta o Zvezi narodov.

Na predlog angleškega delegata Cecila, ki poda poročilo o ukrepih, ki naj jih uporabi svet Zvez narodov v smislu čl. 11. v slučaju vojne nevarnosti, bodo v splošnem vse seje javne. Poročilo predvideva za slučaj vojne nevarnosti celo vrsto ukrepov, med njimi tudi, da se svet Zvez narodov takoj skliče in da predsednik sveta pozove sovražne si države, da takoj nehajo s sovražnostmi. Takoj, ko se svet sestane, opozori predsednik sovražne stranke na veliko važnost ohranitve miru, nato pa med drugim priporoči sovražnim strankam, kaj naj ukrenejo, da se ohrani mir: Umik čet na obeh straneh v nevtralno cono, ki jo določi svet Zvez narodov sam; ustavitev vseh mobilizacijskih odredb in sličnih vojaških priprav, ki so zmoezne spreminjati status quo. Kot skrajni ukrep proti državi, ki noče na nasvet sveta ustaviti svoje vojaške priprave, oziroma svažna dejanja, pa se bo smatrala demonstracija ladjevja ali zrakoplovstva vsob. celoma le dela svetovih držav.

KRATKE VESTI.

Razstava češke knjige je bila v nedeljo otvorjena v Pragi. Kdaj bo otvorjena razstava slovenske knjige?

Kerenski, ki predava sedaj po Ameriki, je bil od neke ruske monarhistke napaden in oklofutlan. Tudi komunisti so demonstrirali proti njemu.

Zagrebski čilenski konzulat oficijelno demantira vesti, da bi bila v Chile postavljena vojaška diktatura.

Japonska vlada je izjavila, da ne bo ratificirala besarabeke konvencije.

Na poljski-litovski meji je koncentrirala poljska vlada tri pehotne polke. Nato je poslala na mejo še litovska vlada svoje čete.

Predsednik nemškega parlamenta Loebe je popolnoma ozdravljen zapustil bolnico.

Stresemann je pred svojim odhodom iz Zeneve obiskal predsednika Masaryka in se z njim dolgo razgovarjal o nemško-češkoslavoških političnih vprašanjih.

Ch. Lucieto:

Spomini francoskega vojnega detektiva.

Vendar se je nam tudi to posrečilo. In tu smo stali spet pred novo težkočo. Vsa Mata-Harina korespondenca ni bila samo šifrirana, temveč sestavljena iz tako skrivnostnih izrazov, da nismo nikdar mogli dobiti dokaza za njeno špijonažo.

Kar se pa tiče špijonaže, eno dejstvo ne zadostuje, kakor tudi ne eno poročilo — testis unus, testis nullus — temveč cela vrsta dejstev in poročil, ki si sledijo in se med seboj izpopolnjujejo, tako da po skrbni preiskavi ne obstoja noben dvom o avtorjevem namenu.

Mata-Hari je bila demimondka najvišje vrste, in je v teku svojega galantnega življenja bila metresa najvišjih evropskih osebnosti. Omenim le dva njenih ljubimcev, nemškega kronprinca in nizozemskega ministrskega predsednika Van den Lindena. Tako smo vedeli, da bi v slučaju njene aretacije zelo visoke osebe vplivale, da jo izpustimo.

Zato je bil naš urad prisiljen, da je odkril najprej tehtne dokaze, da je res špijonka in jih predložil ne

samo vojnemu sodišču, temveč tudi predsedniku republike in ministru za zunanje zadeve, da tudi najvišji uplivi ne bi mogli ničesar doseči.

Zato smo morali najprej odkriti te dokaze in to se je tudi kmalu zgodilo.

Ravno v onem času je prosila Mata-Hari za dovoljenje, da se sme podati v Vittel, pod pretvezo, da bo tam stregla nekemu ruskemu oficirju, kapetanu M., za katerega se je zanimala.

Ravno takrat pa smo gradili v okolici Vittela važno letališče, ki naj bi bilo središče naše avijatike.

Kot smo zvedeli iz vprašalne pole, katero smo našli pri nekem ujetem nemškem agentu, se je nemški generalni štab prav posebno zanimal za gradnjo tega letališča.

Ali je bila morda Mata-Hari agent, ki naj bi to poizvedela? Tega nismo vedeli, toda hoteli smo to dognati. Dali smo ji torej potno dovoljenje za Vittel.

Vsled nepremišljenosti enega naših agentov pa je opazila, da jo nadziramo, in ker je bila izredno spretna, ni napravila nikakega sumljivega koraka, temveč se je vrnila čez nekaj tednov v Pariz.

Da se ponorčuje iz našega nadzorovanja, se je na svojem potovanju izmuznila našim agentom, čeprav so bili to naravnost mojstri svoje stroke.

Ker se nam stvar ni posrečila, so na pristojnem mestu sklenili da se jo rešijo na ta način, da jo kratkomalo izženejo iz dežele.

Toda poznali smo jo slabo!

Naročeno je bilo kapetanu Ladouxu, šefu vojaške protišpijonažne službe, da jo obvesti o tem sklepu.

Dal jo je poklicati v svoj urad in ji naravnost v obraz povedal, da jo bodo še isti večer odgnali v Nizozemsko, njeno domovino.

Ko je špijonka spoznala, da so jo odkrili, je pri segla pri vseh svetnikih, da ni bila nikoli v službi centralnih držav, kakor so jo dolžili, temveč da je imela samo eno željo: vstopiti v službo Francije!

Ponudila je pa še več: radi svojih zvez s kronprincom in vojvodom braunschweigskim, ki je bil tudi njen ljubljeneec, nam je ponudila, da bi se podala v glavni stan nemške armade, v Stenay in tam izvršila katerokoli misijo, ki bi ji jo poverili.

Ker je zelo silila, smo jo radi tolike nesramnosti sklenili prijeti za besedo.

Poverili smo ji neko misijo v Belgiji, kjer je o tej priliki naravnost divjal generani guverner von Bissing, s katerim je bila, kot je trdila, zelo dobro znana.

(Nadaljevanje prih.)

Dnevne vesti.

Prosimo vse naročnike, ki so prejeli te dni opomin vsled zaostale naročnine, da se poslužijo poslanih poštne položnice in takoj poravnajo svoj dolg, ker bomo drugače prisiljeni jim list ustaviti.

Uprava »Narodnega Dnevnika«.

USTANOVITEV KMETIJSKIH ZBORNIC.

Iz Beograda se poroča, da namerava poljedelski minister dr. Kulovec ustanoviti kmetijske zbornice, po vzoru že obstoječih trgovskih in delavskih zbornic. V vsej državi bo 6 kmetijskih zbornic in sicer v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu.

Namero poljedelskega ministra je treba toplo pozdraviti, ker je v resnici že skrajni čas, da dobi tudi najštevilnejši in najpomembnejši stan v državi svoje zbornice.

Upamo pa, da bodo dobile nove kmetijske zbornice tudi zadostno denarno pomoč od države, ker so pač davki že tako visoki, da je vsako novo obdajanje nemogoče.

Prepričani pa smo tudi, da bo delovanje kmetijskih zbornic plodonosno in sicer zlasti na jugu države.

AMERISKA LEKCIJA.

Ameriški poslanik v Beogradu, g. Prince, je izjavil ob priliki svojega bivanja v Splitu novinarjem, da on vedno našo državo imenuje samo Jugoslavijo in da jo ves svet imenuje tako.

Ampak »naš« Beograd bo seveda še nadalje odklanjal naziv »Jugoslavija«. Ker je pač tako zapisano v ustavi, ki že sedmo leto čaka, da se prične res izvajati. Pa se izvaja samo v eni točki, kjer smo v nasprotju z vsem svetom. Ne damo se — in konec!

Kralj in kraljica odpotujeta v Pariz. Kraljevska dvojica, ki se nahajata trenutno na obisku pri rumunskem kralju in kraljici odpotuje koncem tedna v Pariz.

Inspekcija lekarn. Na odredbo ministra narodnega zdravja bo inspicirala posebna komisija tekom t. m. lekarnarje v Beogradu in več drugih večjih krajih.

Uradni list št. 28 z dne 12. t. m. objavlja: pravila za opravljanje državnega strokovnega izpita uradnikov glavne kontrole; odločbo o pobiranju bolniških stroškov za javne blaginje, ki so kasernirane; ter odločbo o pobiranju bolniških stroškov za zdravljenje rudarskih delavcev — članov bratovskih skladnic.

Novo znamke za frankiranje. Minister pošte in brzjava je odredil, da se izdajo nove znamke za frankiranje po 15, 20 in 30 Din takoj v promet. Stare znamke ostanejo v prometu, dokler se ne porabijo.

Nov zakon o glavnem prosvetnem svetu. Glavni prosvetni svet je prejel te dni na plenarni seji nov zakonski načrt o glavnem prosvetnem svetu. Zakonski načrt bo v par dneh predložen ministru v podpis, nakar pride takoj pred narodno skupščino.

Novi pravilnik o lekarnah in drogerijah. V ministristvu za narodno zdravje se izdelujejo novi pravilniki o lekarnah in drogerijah. Pravilniki bodo te dni podpisani, nakar stopijo takoj v veljavo.

Petne pristojbine okrožnih zdravnikov. Uradni list št. 28 z dne 12. t. m. objavlja uredbu o potnih pristojbinah okrožnih zdravnikov v ljubljanski in mariborski oblasti. Po tej uredbi ima okrožni zdravnik za laka pola, za katerega mu gre odškodnina na račun samoupravnih teles zdravstvenih okrožij in občin odsej pravico do sledečih pristojbin: 1. po 6 Din za kilometer, 2. dnevna po 50 Din, če je porabil ves dan, ozir. 25 Din, če je porabil pol dne; razdalja, za katero se smejo zahtevati polne pristojbine, mora znašati najmanj 2 km, t. j. 4 km in nazaj.

Protest beogradske univerze zoper redukcijo proračuna prosvetnega ministristva. Rektor beogradske univerze se je podal te dni v spremstvu vseh dekanov k ministrskemu predsedniku, predsedniku skupščine, predsedniku finančnega odbora in k prosvetnemu ministru, kjer je protestiral zoper zmanjšanje važnih postavk v proračunu beogradske univerze.

Zoper redukcijo v trgovinskem ministristvu. Po proračunu za leto 1927-28 se ima reducirati v trgovinskem ministristvu 27 mest. Zoper to redukcijo protestirajo beogradske gospodarske krogi z motivacijo, da ministristvo že pri sedanjem staležu okrog 50 uradnikov ni moglo zmagovati tekočih poslov.

Občni zbor ljubljanske borze. Včeraj ob 4. uri popoldne bi se moral vršiti občni zbor ljubljanske borze. Ker predpisujejo rigorozna pravila nadpolovično udeležbo za občni zbor in ker je bilo včeraj prisotnih le malo upravičenih članov, je predsednik g. Ivan Jelačić občni zbor odgodil do 22. t. m. ob 4. uri popoldne. Prihodnji občni zbor se vrši ob vsaki udeležbi.

Občni zbor kola jahačev in vozačev. V nedeljo se je vršil v Beogradu občni zbor kola jahačev iz vse države. Kolo jahačev in vozačev v Ljubljani sta zastopala dr. Fric Lakman in podpolkovnik Milan Zajc.

Kongres bizantologov v Beogradu. V Beogradu se vrši, kot smo že poročali, dne 11. aprila kongres bizantologov. Obenem se priredi v narodnem muzeju v Beogradu velika razstava srednjeveških fresk iz samostanov v Južni Srbiji.

Redukcija šolskih nadzornikov. V prosvetnem ministristvu je sprejel predlog za redukcijo 65 šolskih nadzornikov v Srbiji, Južni Srbiji, Crni gori in Vojvodini. Predlog je že predložen ministru v podpis.

Proslava 50-letnice osvobodjenja Niša. Niški meščani so uvedli akcijo za proslavo

50-letnice osvobodjenja Niša. Proslava naj bi se vršila meseca decembra.

Danski izletniki v Jugoslaviji. V torek prispe preko Avstrije v Zagreb skupina 18 izletnikov iz Danske. Iz Zagreba, kjer oslonejo Danci 1 dan, se odpeljejo v Sarajevo, od tam pa v Dalmacijo, kjer se ustavijo v Splitu in Dubrovniku. Na povratku obiščejo Plitvice, Ljubljano in Bled. Potovanje, ki ima značaj izrazitega informacijskega potovanja, je aranžiral danski potovalni biro »Benet« v Kopenhagenu. Med izletniki se nahajajo zdravniki, inženjerji, tehniki in novinarji. O svojih utisih bodo napisali izletniški brošuro. Omenjena potovalna pisarna namerava prirediti tekom letošnjega leta še več izletov v Jugoslavijo.

Razpisana mesta. Pri komisariju za agrarne operacije v mariborski oblasti z začasnim sedežem v Ljubljani je razpisano službeno mesto agrarskega geometra. Prosnje je vložiti najkasneje do 24. t. m. pri pokrajinski komisiji za agrarne operacije v Ljubljani. Odda se mesto pisarniškega uradnika pri okrožnem sodišču v Celju, kakor tudi vsako drugo mesto pisarniškega uradnika, ki bi se izpraznilo tekom razpisa ali zaradi razpisa. Prosnje naj se vložijo do 15. aprila pri predsedništvu okrožnega sodišča v Celju.

Imenovanje. S kraljevim ukazom je imenovan g. vel. inspektor Hugon Turk v Ljubljani za oblastnega vel. referenta podnavske oblasti v Smederevu.

Umrlj so v zadnjem času v Ameriki: Stefan Vičar iz Svete gore, Vače pri Lili in Jče Tičar iz Zreča pri Konjicah.

Podporno društvo slepih. Ljubljana. Wolfova ulica št. 12 so darovali: G. dr. Kaiser, tu 25 Din, g. Šuštar Franc, tu 20 Din, g. Je-ec M., tu 10 Din, g. Punder Ferdinand, Sv. Bolhenk 20 Din, ga. Smale Ivanka, tu 50 Din, g. Korn Teodor, tu 20 Din, g. dr. Piccoli, tu 50 Din, g. Gnezda Fran, Vel. Dolina 5 Din, g. Battelino Daniel, tu 20 Din, g. dr. Stanko Lapajne, tu 20 Din, g. Bayr Egon, tu 20 Din, g. Zalaznik Aleš, tu 100 Din, g. Dular A., tu 20, g. Volk A., tu 20, g. Pavlič Ivan, tu 5 Din, Hranilnica in posojilnica, Sostro 20 Din, g. Kogovšek Jče, tu 20 Din, g. Perko Pavel, Češnjice 50 Din, g. Kuhar Fanči, tu 20 Din, Kreutzer Pavel, tu 20 Din, Hranilnica in posojilnica, Slovenjgradec 50 Din, Hranilnica in posojilnica, Jarenina 50 Din, g. Kmetec Simon, tu 20 Din, g. More Emil, tu 20 Din, g. Eger Gustav, tu 20 Din, g. Smielovski Roberi, tu 20 Din, g. Koman Fran, tu 20 Din, g. Fister Franc, tu 20 Din, g. Golob Fran, Vič 20 Din, ga. Nučič Marija, tu 15 Din, g. Gorše Ivana, tu 100 Din. — Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. — Podporno društvo v Ljubljani.

Premestitev slovenskega sodnika. Zadnji slovenski sodnik, ki je služboval še v slovenskem kraju v Italiji, je bil te dni premješčen, t. j. dr. Bogataj, ki je premješčen iz sedanjega službenega mesta v Senožečah v Aleksandrijo.

Sladkor sredstvo zoper prusko (cianovodikovo) kislino. Te dni je bila rešena zgodovinska medicinska zagotetka. Kot znano, so primešali favoritu zadnje ruske carice Rasputinu v dezertno vino ciankalija. Na veliko začudenje onih, ki so ga hoteli zastrupiti, strup ni učinkoval, oziroma Rasputina ni umrla in morali so ga spraviti s sveta z revolversko kroglo. Ta historična zagotetka je rodila nebroj legend. Zdi se, da je sedaj stvar pojasnjena, vsaj farmakolog dr. H. Viole pravi, da je v svojem laboratoriju ugotovil, da je zoper prusko kislino in njene derivate sladkor sredstvo, ki paralizira njihovo strupenost za živalski in očitno tudi za človeške organizem. Živali, ki jim je injiciral raztopino sladkorja ali pa jim dal velike količine sladkorja pojedsti, niso poginile, če jih je izpostavil blazni pruske kisline. Rasputina je torej rešil sladkor, ki sta ga vsebovala dezertno vino in močnata jed.

Bolezen španskega kralja je resna. »Echo de Paris« javlja namreč iz Madrida, da je obol el španski kralj po privatnih nezakaziranih vesteh na bronhopnevmoniji s komplikacijami v levih pljučih. Kraljeva okolica je zelo vznemirjena.

Ponarejeni italijanski denar. Iz Sušaka poročajo: Nedavno je bil izdan v Italiji v promet nov kovan denar po 5 in 10 lir kot nadomestilo za bankovce po 25 lir, ki so se v zadnjem času pogosto ponarejali. Dasi je novi kovani denar še malo časa v prometu, so se pojavili na Reki in v Trstu že številni falzifikati, ki pa jih je po evensku lahko spoznati. Uradno se o falzifikatih še ni poročalo.

Huda ženska. Posestnik Friderik Bodnar v Szombatelyju (Madjarska) je imel z Julijo Orosz že dalje časa ljubezensko razmerje. Ko mu je razodela Julka, da ugetne postafi mati, je zaprosil pri njeni materi za njeno roko. To je primumknjeno žensko tako razburilo, da je polila Bodnarja z vrelo vodo. Bodnar se je zgrudil nezavesten na tla. Po besnela ženska pa se je vrgla nanj ter ga sunila parkrat z ostrim kuhinjskim nožem v prsi. Poškodbe so bile tako težke, da je nesrečni snubec kmalu nato umrl. Morilko so zaprli. Pri prvem zaslišanju je izjavila, da je izvršila zločin iz maščevnosti, ker je imela tudi ona samia v prejšnjih letih intimo razmerje, iz katerega se je rodilo dete.

Ljuta borba starišev ženske za 64-letnega rabinea. Te dni vzbuja v Przemyslu veliko senzacijo romantična dogodivščina, v kateri igra 64-letni radymniški rabinec Samuel Spira prav čudno vlogo. Spira je živel svojočasno v Ameriki pri svojem sorodniku Chajimu Rubinu. Ko je Rubin umrl, je izrazil v svojem testamentu željo, da naj Spira za njegovo vdovo, starišavo Zlato skrbi. Rabinec, ki je oženjen in oče večih odraslih otrok, je ostal še dalje časa v Rubinovih hiši ter imel z vdovo ljubezensko razmerje, iz

katerega se je rodilo dete — vsaj tako trdi zlata. Dočim Spira taji. Pa naj bo že temu tako ali tako, dejstvo je, da je Zlata starca z grožnjami prisilila, da se je v Newyorku z njo poročil, nakar se je mož vrnil domov v Radymno. Pred svojim odhodom je moral podpisati Zlati izjavo, da jo vzame, če bi njegova prva žena umrla, k sebi. Kmalu nato je poslala Zlata rabincu ovoj, v katerem se je nahajal strup, s katerim naj bi umoril svojo prvo ženo ter pismo in fotografija njegovega sinčka. Končno je prispela v Radymno Zlata, dočim Spira taji. Pa naj bo že temu karjev. Obenem je ponudila njegovi ženi isti znesek, za slučaj, da bi bila pripravljena oditi iz hiše. Ker je grozila rabincu vrhutega, da ga bo ovdadila radi bigamije ter bo zahtevala visoko odškodnino, so jo ovdadili radi izsiljevanja. Pri obravnavi se je izkazalo, da so Zlatine trditve glede intimnega razmerja, ki ga je imel rabinec z njo, povečini plod njene fantazije. Da je ovrgel njeno trditve, da je oče njenega sinčka, je predložil zdravniško spričevalo. Rabinec odločno taji, da bi bil Zlato kdaj tudi le poljubil. Zlata Rubin je bila obojena radi hudodelstva izsiljevanja pogojno na 6 mesecev ječe, poostrene s posti in trdimi ležišči. Tudi mora vrniti ves denar, ki ga je izsilila od rabina in denar ter nakit, ki ga je iztila od njegovih hčera. Njen zagovornik je priglasil nienostno pritožbo. Občinstvo je nastopalo proti obtoženki tako grozeče, da jo je morala spremiti iz dvorane močna policijska patrulja.

Krvav pretep radi dekleta. V Vinkovcih je prišlo te dni med 24-letnim dijakom Friderikom Kolomanom in 23-letnim dijakom Karlom Hauserjem radi nekega dekleta do krvavega pretepa. Ljubosumni Koloman je pričakal svojega tekmeča na ulici ter mu zasadi nož v prsi. Hauser je imel še toliko moči, da je pognil revolver ter oddal na svojega nasprotnika dva strela in ga težko poškodoval. Končno so našli fanta pasanti, ležela v mlaki krvi sredi ulice. Sedaj premitljujejo o svoji neumnosti v bolnici, ko ozdravila — če bosta sploh ozdravila — bo govorilo pa sodišče.

Železniška katastrofa v Indiji. Na kolodvoru v Maroku (180 milj od Krekute) je zavozil te dni neki pošni vlak v tovornega. Pri tem je bilo 9 oseb ubitih, nad 20 pa težje, oziroma lažje poškodovanih.

Smrt na nesreča pri nogometni tekmi. Mednarodni nogometaš Labidoš se je te dni na tekmi za pariško prvenstvo smrtno ponorečil. Njegovo smrt je povzročila breva v trebuh, ki jo je dobil po nesreči od švicarskega igrača Palitza. Palitz sam si je zlomil pri karambolu nogo v stegno. Labidoš je izdihnil, še predno so ga mogli transportirati v bolnico. Nekateri pišejo sedaj o »tragični smrti sportnika, drugi pa pravijo: »kar je iskal, to je našel«.

Na mrtvaškem odru umrl. V Cesarenu pri Caserji je zadela 62-letnega kmeta di Mauro kap. Položili so ga na mrtvaški oder, prižgali sveče ter žuli čez noč pri mrliči. Nenadoma pa se je Mauro dvignil ter pogledal okrog sebe. Ko je videl obokane oči in prižgane sveče, se je tako prestrašil, da je kmalu nato v resnici umrl.

1.000.000 frankov za odgovor je zahteval je dnj Bernard Shaw od nekega pariškega novinarja, ki je hotel zvedeti Shawovo mnenje o moderni francoski književnosti in gledališču. Bernard Shaw je zaslužil v prvih devetih letih svojega literarnega delovanja vsega skupaj samo 1320 dinarjev. Sedaj se odškoduje pri novinarjih s pretiranimi zahtevami zato, ker ga toliko časa niso znali ceniti. Sploh pa Shaw z novinarji ni posebno prijazen. Nedavno ga je nadlegoval vsiljiv novinar z vsakovrstnimi vprašanji. Ni se ga mogel otresti. Bilo je polnoč, bilo je eno... Novinarju ni padlo ni v glavo, da bi odšel. Ob dveh je izvel neutrudljivi novinar svoj tobačni mehur ter si hotel nabasati pipo. Tedaj pa je dejal Shaw: »Kaj, vi pušite tudi na cesti?«

Nova knjiga. V založbi »Jug« v Ljubljani je izšla pravljica igra Pavla Golia »Triglavska bajka«, ki je bila z velikim uspehom že ponovno vprizorjena v ljubljanskem dramskem gledališču. Na prodaj je v vseh knjigarnah. Cena za mehko vezano 20 Din, v celo platno 28 Din.

Izšla je 2. letošnja številka ameriške slovenske revije za izobrazbo in napredek »Čas«. Vsebina je sledeča: Mestno jutro, Franc Kerže, Čokolada, A. Tarazov-Rodionov — F. K. Nekaj o fašizmu. Dobri stariši. Slika iz živalstva, D. J. Akeley. Zlita poročila. Godci v 'naravi. Oko v stvarstvu. Dobro gospodarstvo. Rojstvo ognjenika. Po-Beebeju. Gospodinski del. Urejuje Mrs. K. Iz upravnistva. List izhaja v Clevelandu.

Ljubljana.

Kako se odzivila naša javnost prosvetnemu delu Atene? Prvo predavanje ciklusa »Zdravstvo« se je vršilo pred skoraj prazno dvorano, drugo predavanje ciklusa »Estetika« se je odpravilo, ker se poleg obdnežni odzval sploh nikdo. Predavanja so se nanašala vsem dnevnikom, po vseh srednjih šolah so se dostavila osebnostna pisma naznaila, povabljenih je bilo nadalje nad 30 žensk in sportnih organizacij — za kričevo kino-reklamo nam seveda primanjkuje sredstev. Odlična predavateljica, oblastni zdravstveni referent dr. Mayer in akad. slikar prof. Santel sta izbrala doslej neobdelane teme, društvo je nabavilo povsem nove skioptične slike — delo Srednje tehnične šole — preskrbelo je lepe prostore, dočelo primerno večerno uro in vendar je doživelo to razočaranje. Atena bo vztrajala in nadaljevala svoje delo. Upamo, da bodo tudi merodajni faktorji pravilno ocenili požrtvovalni trud gg. predavateljev in društva ter opozorili pravočasno svoje kroge, da se odzovejo. Čudimo se tudi, kje je ostalo naše članstvo. Najmlajšim oproščamo, je pa tudi mnogo onih, za katere ravno smo pripravili vse. Prihodnja predavanja se vrše: 16. t. m. v mali dvorani Narodnega doma od pol 7. do pol 8. ure, zvečer ciklus »Sport«. 1. tema

»Sport in šola« predava prof. dr. Šarabon; 17. t. m. islotam od 6. do 7. ure ciklus »Zdravstvo«; 2. tema »Odpadki in smeti«, predava obl. ref. dr. Mayer. Prva tema ciklusa »Estetika«: »Domača umetna obit kot sredstvo za vzgojo k lepoti«, predava prof. Santel, 18. t. m. od pol 7. do pol 8. ure zvečer na Srednji tehnični šoli.

Radioklub Ljubljana sporoča svojim članom, da je uredil v svojem lokalu na velesejmu moderno napravo za polnjenje akumulatorjev vseh vrst (katodnih in anodnih). Vsem onim članom, ki so s plačevanjem članarine v tekočem, bo klub pod strokovnim nadzorstvom polnil akumulatorje brezplačno in sicer dvakrat na mesec (vsaki prvi in tretji četrtek). Člani, ki imajo članarino plačano do tekočega meseca, naj izvolijo svoje akumulatorje tekom četrtega izročiti oskrbniku velesejma g. Logarju. Člansko izkaznico je treba prinesli s seboj. — Odbor.

Društvo »Scia« naznanja svojim članom in prijateljem, da se vrši v petek 18. t. m. v ljubljanskem dvoru predavanje o zgodovini zrakoplovstva od prvih početkov do današnjega dne. G. dr. Stanko Rapč bo to interesantno predavanje izpopolnil z lepimi skioptičnimi slikami. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Pridite točno in polnoštevno. Vstop vsem prost.

DANES V SREDO ZVEČER
v restavraciji »Ljubljanski dvor«

KONCERT

salonskega orkestra. — Vstop prost.

— Specialitete morskih rib. — V vinski kleti mrzla in gorka jedila po znižanih cenah.

ODPRTO DO 1. URE.

1— Društvo »Treznešt« ima svoj redni seštanek v sredo 16. t. m. na moškem učiteljskem v Ljubljani točno ob pol sedmih zvečer z dnevnim redom: »Vzorno predavanje za protialkoholni dan na osnovnih šolah«, referira br. Horvat st. K temu sestanku vabi društvo tudi učiteljske in učiteljske.

1— Javno predavanje društva »Atene« ciklus »Sport«: prvo predavanje v sredo 16. t. m. v mali dvorani »Narodnega doma« od pol 7. do pol 8. zvečer. Tema »Sport in šola« predava prof. dr. Šarabon.

1— Idila v hlevu. Policija je zalotila ponoč v hlevu v Trnovem dve deklici, eno v objemu domačega hlapca, drugo pa v — jasilih. Dekleti, ki ju je beda vrgla v objem prostitucije, nista imeli prenočišča in sta se zatekli v hlev. Ker sta obe spolno bolni, ju je oddala policija v bolnico.

1— Berač s ponarejeno grbo. Na Ambroževem trgu je stražnik aretirala berača Franceta Černeta, ki je imel na hrblju ogromno grbo, narejeno iz cunj, obraz pa ves obvezan, samo, da bi zbudil čim večje usmiljenje in tem večji efekt za lasten žep. Nabral je res kakih 50 Din. Černe je star 50 let in je doma iz Spodnje Slivnice. Radi beračenja je bil že desetkrat kaznovan.

1— Policijski drobiž. Policija je aretirala osem oseb, med njimi Toneta K., ki je okradel svojo sorodnico in ji pobral več zlatnine v vrednosti 3800 Din. — Prijavljenih je nekaj manjših prestopkov, ena izguba denarja, trije slučajji pretepa ter prav čisto število kaljenj nočnega miru.

USPEHI VLADNEGA KOMISARJA MENCINGERJA V BEOGRADU.

G. vladni komisar mestne občine ljubljanske Anton Mencinger se je mudil te dni, kot smo poročali, v Beogradu, kjer je interveniral pri kompetentnih faktorjih v interesu rešitve najbolj aktualnih vprašanj ljubljanske komunalne politike. Dosegel je sledeče uspehe:

Glede 6% obligacijskega posojila za gradnjo stanovanj mu je bilo obljubljeno, da se priznajo od finančnega ministra obligacije tega posojila kot pupilarno varne. Uporabljati se bodo smele kot kaveije pri javnih dobavah in delih. Obligacije bodo davka proste. Ministristvo za socialno politiko je obljubilo, da bo podpisalo večji znesek tega posojila.

Glede regulacije Ljubljane in njenih pritokov je bil obljubljen vladnemu komisariju iz proračunskega kredita manjši znesek, ki se vporabi v prvi vrsti za regulacijo izliva Gradaščice. Za dovršitev gradbenih del ob bregovih Ljubljane utegne dobiti mestna občina 3 milijone iz novega državnega notranjega investicijskega posojila, oziroma večje posojilo pri državni hipotekarni banki.

Ljubljanska mestna občina prejme letos okoli 2 in pol milijona Din kaldrmine. Znesek se vporabi za dovršitev tlakovanja Masarykove ulice in gornjega dela Reačeve ceste.

Dosežen je bil končno sporazum glede zgradbe velike carinarice ob Masarykovi cesti, kakor tudi glede zgradbe palače Poštne hranilnice na vogalu Aleksandrove ceste in Tomanove ulice.

Ob priliki svojega bivanja v Beogradu je predložil g. vladni komisar finančnemu ministru spomenico glede davčne prostosti novih hiš ter spomenico, ki zahteva, da naj se uvrsti Ljubljana v I. razred draginjskih doklad.

OTVORITEV NOVE AVTOMATSKÉ TELEFONSKE CENTRALE V LJUBLJANI
IN DODATEK K TELEFONSKEMU IMENIKU.

Od direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani smo prejeli:

Vsem ljubljanskim telefonskim naročnikom in interesantom sporočamo, da bo dne 19. in 20. marca t. l. otvorjena v Ljubljani nova avtomatska telefonska centrala. Priključitvena dela se bodo pričela že v petek, dne 18. t. m. zvečer in bodo trajala oba zgoraj omenjena dneva (19. in 20.) nepretrgoma. Dne 18. zvečer bo priključena tudi medkrajevna centrala tako, da bodo v noči od 18. na 19. najvažnejši naročniki (policijske in politične oblasti in uredništva dnevnikov) medkrajevno govorili že potom avtomatske centrale.

Naročniki, zlasti uradi, oblastva in društva naj poskrbe, da bodo ta dva dni protori, kjer so telefonski aparati montirani, dostopni poštarnim organom.

Ob otvoritvi nove centrale je izdala poštna direkcija nov »Imenik telefonskih naročnikov ljubljanske centrale«. Za vsako glavno telefonsko postajo smo razposlali ljubljanskim telefonskim naročnikom po en izvod imenika brezplačno. Kdor pa želi več izvodov, si jih lahko kupi na tukajšnji glavni pošti (javna telefonska govorilnica). Prodajna cena imeniku je 5 Din.

Imenik bodo prodajale tudi pošte Bled 1, Brežice, Celje, Dol. Lendava, Domžale, Kočevje, Kranj, Ljutomer, Maribor 1, Murska Sobota, Novo mesto, Ptuj in Rog. Slatina in si ga interese v drugih krajih lahko naroče pri katerikoli izmed teh pošt.

Opozorjamo ljubljanske telefonske naročnike na navodilo »kako se telefonira«, ki je priloženo vsakemu imeniku za ljubljanske naročnike in ki je še posebej tudi v imeniku natisnjeno. Prosimo, da jih dobro prouče.

Direktor pošte in telegrafa:
Gregorič.

POŽAR V DOLU PRI LJUBLJANI, KI JE ZAHTEVAL ŠTIRI SMRTNE ŽRTVE.

V soboto zjutraj med 3. in 4. uro je izbruhnil v hiši št. 2 v Dolu pri Ljubljani požar, ki je zahteval štiri smrtne žrtve. V plamenih so našli smrt, ker se niso pravočasno prebudili: 62-letna vdova Marija Košir, njen rejenček 13-letni Jože Bizjak, 2-letni Vinko Čiznik, sin perice Josipine Čiznik, stanujoče v Ljubljani ter enoletna vnukinja Marije Koširjeve Micika.

Kako je požar nastal, še ni ugotovljeno. Ker sta živela hči Koširjeve Micika Grojdek in njen mož, tesar Peter Grojdek s Koširjevo v disharmoniji ter v kritični noči nista spala doma, sta bila aretirana, da se ugotovi, če nista mogoče s požarom v zvezi. Za kar pa sicer ni nobenih drugih indicij.

SAHOVSKI TURNIR V NEWYORKU.

V ponedeljek je bila odigrana vseča partija Niemcevič—Capablanca. Niemcevič je bil poražen.

Končno stanje po XV. kolu: Capablanca 11, Aljechin 8, dr. Vidmar in Niemcevič po 7 in pol, Spielmann 6, Marshall 5.

SOKOLSTVO.

Stanje českoslovaškega Sokolstva. Češko-slovenska Obec Sokolska je izdala statistiko Sokolstva za čas od 1920 do 1925. Iz te statistike je razvidno, da je českoslovaško Sokolstvo v primeri s predvojnimi v povojnem času silno napredovalo. Koncem dec. 1925 je bilo stanje: 53 žup, 2693 društev, 441 odsekov, 243.326 članov, 91.803 članice, 37.125 moškega, 33.281 ženskega naraščaja; 66.572 moške dece in 76.559 ženske dece; skupno torej 548.666 oseb.

T. G. Masaryk o zdravju. Predsednik českoslovaške republike je izpolnil ta mesec 77. leto. Znano je, da je v zvezi visoki starosti čil in zdrav in duševno popolnoma svež. Povodom nekega interviua je izjavil: Nimam namena, da se hvalim, vendar smatram, da je zmernost v jedi in pijači odlična higijska metoda. Večina ljudi preveč živi. Človeškemu zdravju je potrebno mnogo zraka in sonca. Neobhodno potrebna pa je tudi sokolska telovadba, fizično in duševno delo. Končno je treba verovati v svoj življenjski program, v svojo zvezdo.

Gospodarstvo.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Dne 14. t. m. se je vršila bilančna seja upravnega sveta Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani, na kateri je bila odobrena bilanca za 26. poslovno leto zaveda. Bilanca se v splošnem giblje v istih številkah kot bilanca za leto 1925, izkazuje pa zopet precejšnje naraščanje vlog, na preko 227 milijonov dinarjev. Čisti dobiček za leto 1926. znaša 6.282.064,50 Din. Običnemu zboru, ki se bo vršil 9. aprila t. l., se bo predlagalo izplačilo 8% dividende, to je 12 Din na delnico (lani 10% ozi. 15 Din), dotiranje rezerv s ca. 1.300.000 Din in po odbitku statutarnih dotacij in običajnih naklonil, prenos ostanka okoli 100.000 Din na novi račun.

»Pogledi na gospodarsko leto 1926« je naslov knjigi, ki jo je izdala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Publikacija je v bistvu pregledno letno poročilo za leto 1926 in ima sledečo vsebino: Uvodna beseda, finančna vprašanja, socialna politika, železnice, carinstvo, poštni in telefonski promet, gospodarska zakonodaja, stanovska organizacija, strokovno šolstvo, trgovski in obrtni naraščaji, kreditna vprašanja, pregled o potrdilih in svedočbah, katere izdaja zbornica leta 1926, trgovski in zadržajni registri.

BORZE.

15. marca 1927.

Ljubljana. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 85,50—0. Vojna škoda 0—352, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Coljska posojilnica 195 do 197, Ljubljanska kreditna 150—0, Merkantilna 99—100, Prašedion 850—0, Kreditni zavod 160—170, Strojne 85—0, Trbovlje 0 do 410, Vevče 120—0, Stavbna 55—65, Šešir 104 do 0. — Blago: Zaključeni 3 vagoni lesa. Tendence za les neizpremenjena, za deželne pridelke čvrsta.

Zagreb. Newyork ček 56,75—56,95, Pariz izplačilo 222,375—225,375, Praga izplačilo 168,3—169,1, Švica izplačilo 1094—1097, Dunaj izplačilo 800,3—803,3, Berlin izplačilo 1350,18—1353,18, London izplačilo 276 do 276,8, Italija izplačilo 257,888—259,888.

Curih. Beograd 9.135, Berlin 123.34, Newyork 519.75, Dunaj 73.15, Sofija 3.75, Varšava 58, Bukarešta 3.15, Budimpešta 90.75, Pariz 20.34, Praga 15.395, London 25.22375, Milan 23.675.

PARISKI FINANČNI SKANDAL.

O finančnem skandalu borznega sleparja Rochette, radi katerega se sedaj razburja ves Pariz, poročajo sedaj: Policija je v nameri, da razjasni Rochettovo zadevo, napravila v ponedeljek dve hišni preiskavi. Rochette je, kakor znano, že zaprt. Casopisi poročajo o njegovih goljufijah zelo obširno. Rochette je sedel že dvakrat v kaznilnici radi ponarejanja vrednostnih papirjev in radi drugih goljufij. Preiskava je bila zelo komplicirana. Presrečilo se mu je dobiti v svoje roke pet finančnih listov, v katerih je delal po pagando za svoja fiktivna podjetja. Ikrafti pa je spetel celo vrsto pisarn v Franciji, ki so dajale občinstvu informacije. Če se občinstvo še vedno ni moglo odločiti, so agenti neposredno ponujali njegove papirje v nakup, kar je imelo navadno najboljši uspeh. Dolgo časa so podkupljeni časopisi poročali o ugodnem dvigavanju kurza sleparskih papirjev. Šele čez nekaj časa so ta poročila izostala. Največ ljudi je bilo prepričanih, da so utrpeli izgube le radi padca kurza na borzi, drugi pa so le prijavili zadevo policiji. Policija je aretirala sleparja in zaplenila pri njem veliko množico sleparskih delnic. Aretiranih je bilo tudi mnogo Rochettovih pomagačev, od katerih si je eden kupil krasne, moderne mobilije za 250.000 frankov. Redakcije in tiskarne casopisov, ki so pomagali sleparjem, je policija zaprla in zapečatila.

Rochette je bil naprej tekač v neki podeželski pisarni in ni poprejal ne čitati in ne pisati. Stric mu je zapustil nekaj denarja, ki ga je uporabil za to, da se je naučil knjigovodstva, za kar je imel izreden talent. Vstopil je v službo v neko banko, kjer je postal že po treh mesecih glavni knjigovodja. Čez nadaljnje tri mesece pa je postal generalni sekretar. Nato je banka likvidirala. Rochette pa jo je prevzel na lasten račun. Pod njegovim vodstvom pa se banka ni mogla vzdržati in tako je prišel z goljufijami, katerim pa je sedaj, kakor upajo, končno enkrat konec.

Aleksander Engel:

Teden sreče.

Fredy ji je dejal še: »Oprostite, da sem zlorabil vaše zaupanje.«

Loti se ni mogla vzdržati: »Seveda, če posedate s takozvanimi damami po barih!« »Oprostite, toda mislim, da se to vas ne tiče, s kom se jaz zabavam!«

Ta skrivnostni človek ji je zrl zopet mirno, da, naravnost drzno v obraz.

Loti se je zelo vznemirila. Ni mogla drugače, kakor da se je vrgla v vrtnice uživanja, kajti čutila je, da se bliža konec vsemu. Komaj jo je denar srečal, jo je že zapustil. Da bi ga bilo vsaj še dovolj za poravnavo hotelskega računa in za povratek na Dunaj! Bila je vsa obupana. In če so ženske obupane, je njihov vpliv najbolj neodoljiv. Tako je Loti danes industrijalec iz Düsseldorfa naranost omamila. Zdelo se mu je celo, da mu je postala malo naklonjena, kar dosedaj ni bila bogve kaj. Predlagal ji je majhen izlet v Bordighero, v njenem avtu seveda. Loti je nato takoj pristala. Kajti sedaj se šofer ne more več braniti, ko je pomeveril njen denar, da je ne bi peljal skupno z njim. Zanimivo je, da se Fredy res ni branil, ko mu je Loti naročila: »Jutri se peljem v Bor-

dighero — z gospodom Wolfrathom.«

Prav začudila se je, da ji ni šofer odgovoril: »Peljite se s parnikom!«

Da, če bi kdo natančno pogledal, prav natančno v malo dušico Lepe Loti, bi opazil, kako se je ta mala dušica jezila, da ni imel šofer poguma, reči ji:

»Peljite se s parnikom!«

Take so ženske sploh.

Ali pa so tudi res take? Kdo ve?

XI.

Neizrečeno lepa je pot od Nizze do malega kotička Bordighere, ki ga obdaja log tisočerihi palmovih dreves. Ta paradiz v zalivu pri Nizzi čuva trojni gorski greben in ustvarja tako vse leto z malimi izjemami ono toplo klimo, radi katere roma sem na tisoče trpečih in počitka potrebnih ljudi vsega sveta. Tudi kraji blizu pravljeno belega tujškega mesta dobe pri tem svoj del. V vrtovih rasto datljeve palme, ribiči, polnagih rjavih teles, ki še vedno nosijo frigijske čepice, vlačijo na obali mreže in čeprav govori prebivalstvo nekako mešanico francoskega in italijanskega jezika, je tu še vedno tako, kakor je bilo pred tisočletji, ko so Ogrji osnovali staro Nikejo.

Šofer Fredy je vodil ameriški avto

preko enega mostov nad reko Poglione ter nato drvel nizdol po cesti v Bordighero. Ko so bili zunaj Nizze, je prišel Fredy voziti počasneje. Loti ob strani je sedel v avtu industrijalec iz Düsseldorfa. Prve četrt ure je prešla vožnja v običajnem, puhlem in saljivem razgovoru, ki se zdi ženskam le tedaj duhovit, če so v pripovedovalca do smrti zaljubljeni. Drugače poslušajo take besede le z napol odprtimi ušesi. Takoj za Mentonom je postal Bernd Wolfrath jasnejši. Prišel je dopovedovati Loti, da se sedaj že skoro tri tedne trudi za njeno naklonjenost, ne da bi imel najmanjšega uspeha. Zagotavljal je Loti, da se dosedaj še nikoli ni toliko trudil za kako žensko in da sam sebe ne razume, da pa je utis, ki ga je napravila nanj njena lepota, nenavadno globok. Loti je poslušala le z napol odprtimi ušesi, to pa ne zato, ker je mogoče razgovor z industrijalcem ni zanimal, temveč zato, ker je bila tako raztresena in je neprestano zrla v hrbet šoferja, ki je sedel pred njo. Industrijalec je neženirano govoril zelo glasno, ko je stavil ponudbo, naj se naseli v prekrasnih vili v bližini Düsseldorfa in naj tam počaka nekaj tednov, da reši on svojo težbo z ženo za ločitev zakona ki traja že dobrega pol leta. Industrijalec je napravil Loti odkrito ženit-

veno ponudbo. Če bi vedno tako mislil, kakor sedaj trenutno, Loti ni vedela. Pa ji je bilo to tudi vseeno, kajti v tem trenutku je industrijalec ni prav nič zanimal. Vse, kar jo je zanimalo, je bilo obnašanje šoferja Fredyja. Ta je vozil z avtom vedno bolj počasaj in Loti je spoznala s pristnim ženskim instinktom, da ta mož, ki sedi nepremično ob volanu, da prisluškuje. Zdelo se ji je celo, kakor da se njegova ušesa očitno vedno bolj npenjajo. In to jo je še bolj dražilo. Še bolj pa jo je dražilo industrijalecovo vedenje, ki je bil menda mnenja, da je prišla samo zato v Nizzo, da si osvoji kakega dolgočasnega veleindustrijalca. Prišla pa je le zato, da užije tu teden sreče — ne pa, da se poroči ali pa da prenaša vsakovrstne moške banalitete. In povedala je Wolfrathu naravnost v obraz, da se oddalec ne misli na to, da bi mu sledila v Düsseldorfu. Tu je šinil preko njegovega drugače tako hladnega trgovsko skopega obraza brutalen smehljaj.

»No? In kako pa kaj z vašim hotelskim računom, gospodična?« je dejal lepi Loti v obraz.

Loti prebledi. Veleindustrijalec se skloni tik do nje, tako, da ji je z dihom pobožal lice.

(Dalje prih.)

Najboljši šivalni stroj in kolo

je edino le

na dom, obrt in industrijo v vseh opreham.

Istotam pletilni stroj DUBIED

Post v vazonu bi izplačilo.

Večletna garancija

Delavci so popravila.

Miša case, tudi so, obrake.

Josip Petelinc

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika.

„Vinocet“

tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana,

nudi

najfinejši in najokusnejši namizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje.

„GROM“

CARINSKO POSREDOVNIŠKI IN ŠPEDI- CIJSKI BUREAU

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 41.

Naslov brzojavkam: „GROM“.

Telefon Int. št. 45-4.

PODRUŽNICE: Maribor, jesenice, Rakek.

Obavila vse v to stroko spadajoče posle najhitreje in pod kulturnimi pogoji.

Zastopniki družbe spalnih voz S. O. N. za ekspresne pošiljke.

TRIKO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v ramih barvah, rokavice, avgarice, dokolenice, nahrbtniki za šolarje in lovce, dežniki, klobi, šifoni, žepni ročni, palice, vilice, noži, skarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, in brivce

edino le pri trdk

JOSIP PETELINC

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Napajajo cenol

Na veliko in malo

MALI OGLASI.

Za vsako besedo se plača

50 par. Za debelo tiskano

pa Din 1.—.

Premog - čebin

Wollava 1/11. - Telef. 80

Oglašujte v

Narodnem Dnevniku.

Lesni

strokovnjak

starejši, neženjen, pro-

vrstna moč, z večletno

praksno in prvovrstnim

izpričevali, z znanjem slo-

venskega, nemškega in

delno italijanskega jezika,

želi premeniti službo

le k večji lesni industriji.

Gre najraje na skladišča

ali pa v gozdove. Cenje-

ne ponudbe na upravo li-

sta pod značko »Vesten

in marljiv strokovnjak.